

Een goedkeurende samenstellingsverklaring

In een akte die mij onlangs onder ogen kwam, werd tussen partijen bepaald dat de overeengekomen koopprijs nog kon worden bijgesteld aan de hand van de nog door een accountant op te maken balans. Aan die balans werd de eis gesteld om getrouw, duidelijk en stelselmatig te zijn. Wie van ons denkt dan niet onmiddellijk aan Artikel 362 BW2 Titel 9? In lid b van dat artikel schrijft de wetgever letterlijk: 'De balans met toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van vermogen en zijn samenstelling in actief- en passiefposten op het einde van boekjaar weer'.

Wie schetst mijn verbazing dat ik bij de aangeleverde balans een samenstellingsverklaring aantrof. Dat was toch niet genoeg in het kader van wat de leveringsakte op dit punt vereiste? Tot mijn oog viel op de volgende paragraaf in de samenstellingsverklaring: '...samengesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en met de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW'. Zo'n verwijzing omvat Artikel 362. Dus is aan het vereiste van een getrouw, duidelijk en stelselmatig beeld voldaan. Of niet?

Hoe kan een accountant meedelen dat de financiële verantwoording in overeenstemming is 'met de wettelijke bepalingen zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW' wanneer hij alleen samenstelt? In het citaat zit geen enkel voorbehoud. Het zijn 'de wettelijke bepalingen'. Dus niet alleen de bepalingen omtrent waarderingsgrondslagen of rubriceringen of activeeringsregels. 'De bepalingen', dat zijn ze allemaal; inclusief Artikel 362 lid b. Of begrijp ik iets niet?

Moet ik begrijpen dat deze verwijzing naar de inhoud van de wet in een samenstellingsverklaring Artikel 362 uitsluit? Of is het bij deze verklaring vanzelfsprekend dat de accountant met de beschikbare gegevens een jaarrekening samenstelt die voldoet aan de wettelijke bepalingen waarnaar verwezen wordt voor zover die gegevens juist en toereikend zijn? Met andere woorden: geldt de verwijzing alleen voor de beschikbare gegevens? Of weten we allemaal hoe het zit? Natuurlijk, er is geen controle geweest op volledigheid en juistheid, maar de accountant kent de administratie en zijn cliënt door en door, dus alles zal wel in orde zijn.

In de standaard goedkeurende verklaring staat: 'Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ... (naam entiteit) per ... XXXX en van het resultaat over XXXX in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW'. In de samenstellingsverklaring geeft hij geen expliciet oordeel maar schrijft hij dat de jaarrekening is samengesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Wat is het verschil?

In het ene geval heeft de accountant onderzoek verricht en is hij op grond daarvan tot zijn oordeel gekomen, en in het andere geval deelt hij mee dat het zo is. Omdat het hem is verteld door de directie? Of omdat hij het zelf heeft gedaan en dus weet dat het goed is gedaan?

In de al eerder genoemde akte wordt de drievoudige wettelijke eis gesteld. Laten we voor de eenvoud aannemen dat de samenstellende accountant van de akte op de hoogte is en van het kader waarbinnen hij dit tussentijdse overzicht samenstelt. Moet hij in dat geval niet opmerken dat hij niet weet of het door hem samengestelde overzicht aan die vereisten voldoet? Dat hij zonder controle die verklaring met die verwijzing naar BW2 Titel 9 niet kan geven, juist nu expliciet om getrouwheid duidelijkheid en stelselmatigheid is gevraagd? Juist nu duidelijk is dat de verklaring niet wordt gebruikt binnen de gewoontegrenzen van een continu bestaan van de onderneming, maar ter geruststelling van de wederpartij. In wezen wordt gevraagd om assurance.

Met zijn samenstellingsverklaring laat de accountant het aan partijen over om de grenzen te trekken. Sterker nog: waar in dit geval in wezen wordt gevraagd om een goedkeurende verklaring, volstaat de accountant met een samenstellingsverklaring. In termen van wél of geen assurance is dit een glibberig pad, juist in dit kader. Toegegeven, dit is een bijzonder geval. Maar die verwijzing naar BW2 Titel 9 kan te hoge verwachtingen wekken. Laat die weg. Voor een accountant is een opmerking over aanvaarde/aanvaardbare grondslagen genoeg. Hij kan het weten. Dat is zijn deskundigheidsterrein. Leuker dan alleen maar kijken of de wet goed is toegepast. **An**

Joost Groeneveld, directeur Wingman Business Valuators BV, Breda